

ЯК НАВЧИТИ ДІТЕЙ ШВИДКО РАХУВАТИ ?

Гарно розвинені навички усного рахунку - одна з умов успішного навчання . Усний рахунок - це математичні обчислення , які здійснюються без допомогою додаткових пристроїв та пристосувань. Поставлена часом дилема : з одного боку наявність калькулятора , що атрофіє бажання учнів рахувати усно , з іншого - необхідність запам'ятовування в нашу цифрову еру багато чисел (пін-коди банківських карток , e-mail , паролі) вимагає від вчителя системної роботи з формування в учнів навичок усного рахунку[1].

Якщо ми не навчимо дітей рахувати в п'ятому та шостому класах , буде проблема в навчанні . Ми своїх учнів прирікаємо на постійні промахи.

Усний рахунок потрібно проводити так , щоб діти починали з легких прикладів , а потім поступово переходили до складніших . Якщо відразу дати учням складні приклади , які не зможуть виконати , то вони виявлять своє безсилля , розгубляться .

Потрібно розділити вправи на два види.

Розглянемо перший вид усного рахунку . Вчитель не тільки показує числа , з якими потрібно виконати дії , але й показує дітям (записує на дошці , показує на таблицях). Підкріплюючи слухові сприйняття учнів , зоровий ряд фактично робить непотрібним утримувати числа в розумі . Чим суттєво полегшує процес обчислень.

Але саме запам'ятовування чисел , з якими працюють учні , - важливий момент усного рахунку. Хто не може утримувати числа в пам'яті , той в практичній роботі виявляється поганим обчислювачем . Тому в школі не можна недооцінювати другий вид усного рахунку, коли числа сприймаються тільки на слух. Учні нічого не записують та не використовують наочні посібники.

Природно , що другий вид набагато складніший першого. Але він ефективніше в методичному сенсі тільки тоді , коли працюють усі учні. Це дуже важливо , бо під час усного рахунку важко контролювати кожного учня.

Потрібно намагатися робити усний рахунок як цікаву гру. Тоді діти уважно слідкують за відповідями один одного , а вчитель стає не контролером , а лідером , який придумує кожного разу нові цікаві заняття[2].

Розглянемо декілька форм усного рахунку.

РАХУНОК НА ШВИДКІСТЬ

Вчитель показує карточку з прикладом та голосно читає його. Учні усно рахують та називають відповідь. Карточки швидко змінюються .

$$3,7 + 4,8 - 1,7 = ?$$

$$53,5 + 2,9 + 6,5 = ?$$

Дві карточки можна показувати одночасно .

$$45,9 : 9 \cdot 6 = ?$$

$$15,6 : 3 \cdot 6 = ?$$

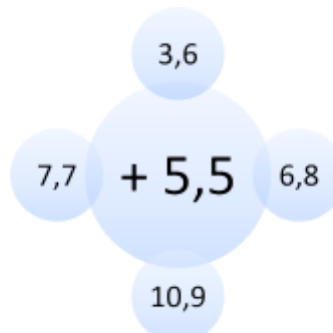
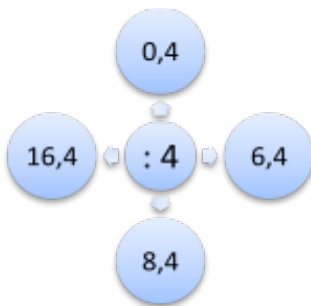
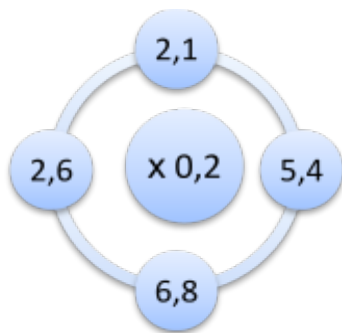
Учні виконують приклад , а потім називають більшу або меншу відповідь. Для такої роботи важливо підбирати такі вправи , в яких помітний ефект прикидки. Багато учнів не вміють це робити , тому витрачають набагато більше часу. Для них успіх тих хлопців , які швидко дали відповідь , є повчальним.

ЯКЕ ЧИСЛО ЗАГУБИЛИ

Вчитель записує на дошці число , наприклад , **5,5** . Потім повільно називає число, яке є меншим за 5,5. Учні повинні називати інше число , яке є доповненням до числа 5,5. Числа , які називають вчитель або учні не записують . Це велике тренування в запам'ятовуванні чисел.

СХЕМИ

На дошці намальовані фігури. В середині фігури записана дія , яку потрібно виконати над числами , які зображені на пелюстках квітки. Відповіді учні по черзі записують відповіді біля пелюстки.

БУДЬ УВАЖНИМ

Учні кожної команди отримують карточки. У першого учня завдання записане повністю , а в інших - усі числа , крім одного . Це число другий учень дізнається після того , як перший скаже відповідь на своє завдання. Ця відповідь і буде тим числом. В цій грі всі учні повинні бути дуже уважні , бо помилка одного учня закреслює роботу усіх інших.

Отже, усний рахунок на уроках математики сприяє розвитку і формуванню міцних обчислювальних навичок і вмінь. Він відіграє важливу роль у прищепленні і підвищенні у дітей пізнавального інтересу до уроків математики.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Л.В. Гордєєва , О. М. Амброзьяк ./ Усний рахунок як базова складова математичної культури та інтелектуального благополуччя учнів ./// Актуальні питання природничо-математичної освіти . 2015.№5-6
2. Автайкина А. К. Некоторые формы организации устного счета / А. К. Автайкина // Математика в школе . - 1991 . - №3.- С. 21-23